

Memo

aan : Mevrouw I. Boers, gemeente Wierden
van : Catharina Verheij, Foppen Advies
afschrift : De heer W. van der Ploeg, Kleissen en partners
opdrachtgever : Gemeente Wierden
onderwerp : Geuronderzoek Bestemmingsplan de Esrand
betreft : Rapportage
projectnr. : 1272-1001-003
datum : 8 december 2010

Inleiding

In verband met het realiseren van een hotel en tennisbanen met gebouwen voor lokale dienstverlening in het bestemmingsplan de Esrand, is het nodig om de geurbelasting op de geplande objecten ten gevolge van veehouderijbedrijven in de omgeving te berekenen. Gemeente Wierden heeft aan Foppen Advies de opdracht verstrekt om de geurbelasting op het plangebied, die wordt veroorzaakt door de veehouderijbedrijven aan de Huurnerweg 4 en de Rijssensestraat 58, te berekenen. Deze veehouderijbedrijven worden voor maatgevend geacht. In deze memo wordt het onderzoek naar de geurbelasting met de bijbehorende resultaten beschreven.

Toelichting relevante wetgeving

Omgevingsvergunningaanvragen voor het oprichten, veranderen of uitbreiden van veehouderijbedrijven moeten worden getoetst aan de Wet geurhinder en veehouderij (verder aangeduid met Wgv). Omgekeerd moet ook rekening worden gehouden met de aanwezige geurbelasting in een gebied ten gevolge van de reeds gevestigde veehouderijbedrijven, wanneer plannen worden ontwikkeld om woonbestemmingen in een dergelijk gebied te realiseren. Op grond van deze wet moet een gebouw dat permanent wordt gebruikt voor menselijk wonen of menselijk verblijf worden aangemerkt als een zogenaamd 'geurgevoelig object'. In de Wgv zijn geurnormen vastgelegd. In dit gedeelte van deze memo wordt eerst ingegaan op het toetsen van een omgevingsvergunningaanvraag. Daarna wordt ingegaan op de toetsing aan de geurnormen bij het realiseren van nieuwe geurgevoelige objecten.

Toetsing bij omgevingsvergunningverlening

De omgevingsvergunning beoogt het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van de negatieve effecten van de veehouderij voor haar omgeving. Bij het behandelen van een omgevingsvergunningaanvraag voor een veehouderij moet het bevoegde gezag (meestal het college van burgemeester en wethouders) ondermeer rekening houden met relevante milieuwetgeving¹, besluiten, richtlijnen, handreikingen e.d.. De Wgv heeft uitsluitend betrekking op 'geurhinder vanwege dierenverblijven', dus niet op andere geurbronnen, zoals mestopslagen. De Wgv treedt voor het geuraspect in de plaats van de Wet milieubeheer. De Wgv geeft een standaard landsdekkend beoordelingskader voor de toelaatbaarheid van de geurbelasting ten gevolge van veehouderijbedrijven. Dit beoordelingskader bestaat uit twee soorten maatstaven. Voor diercategorieën waarvan de geuremissie per dier wettelijk is vastgesteld², geldt als maatstaf de hoogst toelaatbare geurbelasting op een geurgevoelig object, uitgedrukt in het aantal geureenheden (oftewel: odour units) per kubieke meter lucht. Voor de overige diercategorieën geldt als maatstaf een wettelijk vastgestelde waarde voor de afstand die ten minste moet worden aangehouden tussen een geurgevoelig object en een veehouderijbedrijf.

¹ In casu: de Wet ammoniak en veehouderij en de Wet geurhinder en veehouderij

² De Regeling geurhinder en veehouderij

In artikel 3 lid 1 van de Wvg is bepaald dat een vergunning moet worden geweigerd wanneer de in dat artikel genoemde geurnormen worden overschreden. De geurbelasting wordt berekend aan de hand van geuremissiefactoren die bij ministeriële regeling zijn vastgesteld. Deze geuremissiefactoren zijn een weergave van de geuremissie van één dier van een bepaalde diercategorie, rekening houdend met het toegepaste stalsysteem³.

Toelichting

Voor diersoorten waarvoor een geuremissiefactor is vastgesteld wordt de geuremissie per dier vermenigvuldigd met het aantal dieren in een dierenverblijf. De geuremissie vanuit de gezamenlijke dierenverblijven (bij elkaar opgeteld) is de geuremissie vanuit een veehouderij. De vastgestelde geuremissie vanuit een veehouderij wordt vervolgens ingevoerd in het geautomatiseerde rekenprogramma 'V-Stacks vergunning'. Dit rekenprogramma berekent op basis van een geurverspreidingsmodel de geurconcentratie uit op van te voren ingevoerde plaatsen in de omgeving (in casu: de geurgevoelige objecten).

De berekende geurbelasting op een geurgevoelig object moet op grond van artikel 3 van de Wgv worden getoetst aan de volgende normen.

Geurbelasting (OU _e /m ³ (P98))	Niet-concentratiegebied	Concentratiegebied
Bebouwde kom	2,0	3,0
Buiten bebouwde kom	8,0	14,0

Onder concentratiegebied wordt verstaan een gebied dat als zodanig op grond van de Meststoffenwet is aangewezen. De beschouwde geurgevoelige objecten liggen allemaal binnen een concentratiegebied. Dit betekent dat de standaard toetsingswaarden zijn:

- 3,0 odour units per kubieke meter lucht voor geurgevoelige objecten gelegen binnen de bebouwde kom;
- 14,0 odour units per kubieke meter lucht voor geurgevoelige objecten, gelegen buiten de bebouwde kom.

Gelet op de Nota van toelichting van de Wgv kunnen de tennisbanen en de panden voor lokale dienstverlening worden beschouwd als losstaande functie in een landelijke omgeving en valt dit buiten de bebouwde kom. Het hotel valt in de definitie bebouwde kom.

Toetsing bij nieuwe geurgevoelige objecten

In de Wgv is bepaald op welke wijze een bevoegd gezag het aspect 'geurhinder vanwege dierenverblijven' moet beoordelen, indien voor een veehouderij een uitbreidings-, veranderings- of oprichtingsvergunning wordt aangevraagd. Deze wet is weliswaar primair gericht op de behandeling van vergunningaanvragen voor veehouderijen, maar heeft indirect ook consequenties voor de totstandkoming van nieuwe geurgevoelige objecten binnen de vastgestelde geurcontouren. Die uitstraling van de geurregelgeving naar de ruimtelijke ordening wordt wel aangeduid met de term 'omgekeerde werking'. Met de vastgestelde geurnormen wordt beoogd mensen te beschermen tegen overmatige geurhinder ten gevolge van nieuwe vestigingen, veranderingen of uitbreidingen van veehouderijbedrijven. Omgekeerd moet zo veel mogelijk worden voorkomen dat mensen worden blootgesteld aan die overmatige hinder door nieuwe geurgevoelige objecten toe te staan binnen de vastgestelde geurcontouren.

³ Stalsysteem conform de regeling ammoniak en veehouderij

Ingevoerde gegevens

Voor het beoordelen van de geurbelasting op het plangebied dienen de volgende twee vormen van geurhinder in beeld te worden gebracht:

1. individuele geurhinder per maatgevende inrichting;
2. cumulatieve geurhinder.

1. Individuele geurhinder

De individuele geurhinder per maatgevende inrichting op het plangebied is berekend middels V-stacks Vergunning 2010. Voor beide inrichtingen is de geuremissie op het bestemmingsplan berekend met de huidige vergunde geuremissie van de veehouderijen. Daarnaast zijn berekeningen uitgevoerd voor een uitbreiding waarbij de geuremissie is verdubbeld.

2. Cumulatieve geurhinder

De cumulatieve geurhinder op het plangebied die wordt veroorzaakt door beide veehouderijen is berekend middels V-stacks Gebied 2010. De geurbelasting op het plangebied is berekend met de huidige vergunde geuremissie van de beide veehouderijen. Daarnaast is gekeken naar de uitbreidingsmogelijkheden voor de veehouderijen. Hiervoor is de geuremissie die wordt veroorzaakt door de veehouderijen verdubbeld.

Resultaten

1. Individuele geurhinder

Huurnerweg 4

In de volgende tabel zijn de in V-stacks Vergunning ingevoerde gegevens weergegeven voor de inrichting aan de Huurnerweg 4. In de tabel daaronder is de geurbelasting op de geurgevoelige locaties weergegeven.

Brongegevens:

BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uitr. snelh.	Huidige emissie (OU _E /m ³)	Toekomstige emissie (OU _E /m ³)
Stal 2/3	236 061	485 511	4,7	3,5	0,50	4,00	3 513	7 026
Stal 4	236 061	485 532	4,9	3,6	0,50	4,00	4 161	8 322
Stal 5	236 059	485 553	5,0	3,9	0,50	4,00	7 989	15 978

Geur gevoelige locaties:

GGLID ⁴	Xcoördinaat	Ycoördinaat	Geurnorm	Geurbelasting huidige situatie (OU _E /m ³)	Geurbelasting toekomstige situatie (OU _E /m ³)
Punt 1001 t en c	236 210	485 768	14,0	2,6	5,1
Punt 1002 t en c	236 242	485 747	14,0	2,5	5,0
Punt 1003 t en c	236 263	485 734	14,0	2,2	4,4
Punt 1004 t en c	236 302	485 728	14,0	1,8	3,7
Punt 1005 t en c	236 305	485 773	14,0	1,6	3,3
Punt 1006 t en c	236 219	485 822	14,0	1,9	3,9
Punt 1007	236 454	485 641	nvt	1,2	2,4
Punt 1008	236 525	485 607	nvt	0,9	1,9
Punt 1009	236 585	485 580	nvt	0,7	1,5
Punt 1010	236 680	485 675	nvt	0,6	1,2
Punt 1011	236 558	485 726	nvt	0,8	1,5
Punt 1012	236 437	485 746	nvt	1,1	2,1
Punt 1013 hotel	236 511	485 634	3,0	1,0	2,0
Punt 1014 hotel	236 633	485 680	3,0	0,7	1,3
Punt 1015 hotel	236 512	485 692	3,0	0,9	1,8

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de geurbelasting, die wordt veroorzaakt door de inrichting aan Huurnerweg 4, ruimschoots onder de geurnormen blijft die zijn gesteld in de Wgv. Dit geldt voor zowel de huidige vergunde situatie als de situatie waarin de geuremissie van de inrichting aan de Huurnerweg 4 is verdubbeld.

⁴ Bij deze memo is een kaart gevoegd waarop de berekende punten zijn aangegeven

Rijssensestraat 58

In de volgende tabel zijn de in V-stacks Vergunning ingevoerde gegevens weergegeven voor de inrichting aan de Rijssensestraat 58. In de tabel daaronder is de geurbelasting op de geurgevoelige locaties weergegeven.

Brongegevens:

BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uitr. snelh.	Huidige emissie (OU _E /m ³)	Toekomstige emissie (OU _E /m ³)
Stal 3	236 420	485 477	4,5	3,3	0,50	4,00	3 680	7 360

Geur gevoelige locaties:

GGLID ⁵	Xcoördinaat	Ycoördinaat	Geurnorm	Geurbelasting huidige situatie (OU _E /m ³)	Geurbelasting toekomstige situatie (OU _E /m ³)
Punt 1001 t en c	236 210	485 768	14,0	0,3	0,7
Punt 1002 t en c	236 242	485 747	14,0	0,4	0,8
Punt 1003 t en c	236 263	485 734	14,0	0,4	0,9
Punt 1004 t en c	236 302	485 728	14,0	0,5	0,9
Punt 1005 t en c	236 305	485 773	14,0	0,4	0,7
Punt 1006 t en c	236 219	485 822	14,0	0,3	0,5
Punt 1007	236 454	485 641	nvt	1,2	2,3
Punt 1008	236 525	485 607	nvt	1,2	2,4
Punt 1009	236 585	485 580	nvt	0,8	1,7
Punt 1010	236 680	485 675	nvt	0,4	0,7
Punt 1011	236 558	485 726	nvt	0,5	1,0
Punt 1012	236 437	485 746	nvt	0,5	1,0
Punt 1013 hotel	236 511	485 634	3,0	1,0	2,1
Punt 1014 hotel	236 633	485 680	3,0	0,4	0,9
Punt 1015 hotel	236 512	485 692	3,0	0,7	1,3

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de geurbelasting, die wordt veroorzaakt door de inrichting aan Rijssensestraat 58, ruimschoots onder de geurnormen blijft die zijn gesteld in de Wgv. Dit geldt voor zowel de huidige vergunde situatie als de situatie waarin de geuremissie van de inrichting aan de Rijssensestraat 58 is verdubbeld.

2. Cumulatieve geurhinder

In onderstaande tabel worden de ingevoerde gegevens voor de berekening met V-stacks gebied weergegeven.

Brongegevens:

Bron	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	Gem.geb. hoogte	EP Diam.	EP Uitr. snelh.	Huidige emissie (OU _E /m ³)	Toekomstige emissie (OU _E /m ³)
1001 Huurnerweg 4	236090	485559	5	4	0,50	4,00	15663	31326
1002 Rijssensestraat 58	236420	485477	5	4	0,50	4,00	3680	7360

Geur gevoelige locaties:

GGLID ⁶	Xcoördinaat	Ycoördinaat	Geurnorm	Geurbelasting huidige situatie (OU _E /m ³)	Geurbelasting toekomstige situatie (OU _E /m ³)
Punt 1001 t en c	236 210	485 768	14,0	2,817	5,634
Punt 1002 t en c	236 242	485 747	14,0	2,796	5,593
Punt 1003 t en c	236 263	485 734	14,0	2,665	5,330
Punt 1004 t en c	236 302	485 728	14,0	2,167	4,334
Punt 1005 t en c	236 305	485 773	14,0	1,870	3,739
Punt 1006 t en c	236 219	485 822	14,0	2,021	4,042
Punt 1007	236 454	485 641	nvt	1,505	3,010
Punt 1008	236 525	485 607	nvt	1,412	2,823
Punt 1009	236 585	485 580	nvt	1,277	2,555
Punt 1010	236 680	485 675	nvt	0,763	1,525
Punt 1011	236 558	485 726	nvt	0,934	1,869
Punt 1012	236 437	485 746	nvt	1,273	2,545
Punt 1013 hotel	236 511	485 634	3,0	1,344	2,688
Punt 1014 hotel	236 633	485 680	3,0	0,836	1,672
Punt 1015 hotel	236 512	485 692	3,0	1,067	2,134

⁵ Bij deze memo is een kaart gevoegd waarop de berekende punten zijn aangegeven

⁶ Bij deze memo is een kaart gevoegd waarop de berekende punten zijn aangegeven

Uit bovenstaande tabel blijkt dat in de huidige vergunde situatie ook binnen het plangebied wordt voldaan aan de normen die zijn gesteld in de Wgv. Ook na uitbreiding van de veehouderijen, waarin de geuremissie wordt verdubbeld, wordt voldaan aan de gestelde geurnormen.

De situering van de relevante veehouderijbedrijven alsmede de ligging van de geurgevoelige objecten zijn weergegeven op de kaarten in de bijlagen 1 en 2. Op deze kaarten zijn ook de rekenresultaten visueel gemaakt.

Bijlage 1 geeft geurcontouren aan in de huidige situatie (dat wil zeggen met de huidige, gelegaliseerde veebezettingen).

Bijlage 2 geeft de geurcontouren aan in de toekomstige situatie (dat wil zeggen de vergunde geuremissie verdubbelt).

Toelichting bij de kaarten in bijlage 1 en 2

- De veehouderijbedrijven zijn aangeduid met gele stippen. Bij deze stippen zijn een tweetal getallen vermeld. Het eerste getal betreft het nummer dat voor de invoer in het rekenprogramma gekoppeld is aan het betreffende bedrijf. Van dit getal komt het laatste cijfer overeen met de nummering zoals hierboven in de tabel met invoergegevens V-stacks gebied. Het tweede getal geeft de geuremissie aan uitgedrukt in odour units.
- De beschouwde huidige en toekomstige geurgevoelige objecten (GGO) zijn aangegeven met groene stippen en een nummer.
- In een drietal kleuren zijn de deelgebieden aangegeven waar sprake is van een geurbelasting in de volgende ranges:
Wit: lager dan 3,0 odour units per kubieke meter lucht; uitgedrukt in ou_E/m^3 ; P98⁷;
Crème: hoger dan 3,0 maar kleiner dan 14,0 ou_E/m^3 ; P98;
Bruin: hoger dan 14,0 ou_E/m^3 ; P98.

De concentratiewaarden 3,0 en 14,0 komen overeen met de wettelijke grenswaarden in artikel 3 van de Wgv (zie stukje Toelichting relevante wetgeving).

Uit de berekende verspreidingsmodellen (weergegeven op de kaarten in bijlage 1 en 2) blijkt:

1. het grootste deel van de tennisbanen en de panden voor lokale dienstverlening (op de plattegrondtekening aangegeven als clubgebouw) en het hotel liggen in de huidige situatie in een zone waar de geurconcentratie beneden de 3 odour units per kubieke meter lucht bedraagt;
2. dat in de toekomstige situatie - gerekend met 100% uitbreiding van de geuremissie - het deel van de tennisbanen en de panden voor lokale dienstverlening (op de plattegrondtekening aangegeven als clubgebouw) in een zone ligt waar de geurconcentratie tussen de 3 en 14 odour units per kubieke meter lucht bedraagt en dat het hotel in een zone ligt waar de geurconcentratie beneden de 3 odour units per kubieke meter lucht bedraagt. Het terrein van het hotel ligt in een zone waar de geurconcentratie tussen de 3 en 14 odour units per kubieke meter lucht bedraagt. Voor het open terrein geldt echter geen geurnorm vanuit de Wgv.

Conclusie

De veehouderijen die gevestigd zijn aan Huurnerweg 4 en Rijssensestraat 58 vormen geen belemmering voor het realiseren van een hotel en tennisbanen met gebouwen voor lokale dienstverlening in het bestemmingsplan de Esrand. Er wordt voldaan aan de Wet geurhinder en veehouderij. Tevens hebben de veehouderijen die gevestigd zijn aan de Huurnerweg 4 en Rijssensestraat 58 voldoende mogelijkheden om uit te breiden na het realiseren van het plan.

Bijlagen

1. geurcontouren in de huidige situatie
2. geurcontouren in de toekomstige situatie

⁷ De geurconcentratie wordt weergegeven als aantallen Europese odour units in een volume-eenheid lucht (ou_E/m^3), gemeten volgens het normblad NEN-EN 13725:2003 "Luchtbepaling van de geurconcentratie door dynamische olfactometrie". Hierbij wordt gerekend met het gebruikelijke 98- percentiel geurconcentratie. Dit betekent dat de – met het verspreidingsmodel – berekende geurconcentratie gedurende 98 procent van de tijdseenheid niet wordt overschreden.